

Reactienota raadscommissie d.d. 15 juni 2026

Op 15 juni 2026 is het concept toekomstperspectief toerisme en recreatie besproken in de raadscommissie. Tijdens deze bijeenkomst is toegezegd de gestelde vragen te beantwoorden. Hieronder treft u de beantwoording van deze vragen aan.

Algemene opmerking en verwerking

Uit de behandeling komt een aantal vergelijkbare aandachtspunten naar voren. Deze sluiten op hoofdlijnen goed aan bij de richting zoals opgenomen in het toekomstperspectief. Er is behoefte aan een sterkere inhoudelijke positionering van Stadskanaal, met meer aandacht voor bestaande kwaliteiten zoals het kanaal, de Pageplas, erfgoed (waaronder het Philips-verhaal) en de regionale ligging. Daarbij wordt het belang van een duidelijk toeristisch profiel en een betere verbinding met de regio benadrukt. Deze punten zijn waar mogelijk verwerkt en worden in de verdere uitwerking nader geconcretiseerd.

Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de rol van kernen en het landelijke gebied. Deze lijn wordt herkend en krijgt een nadrukkelijker plek binnen het toekomstperspectief.

Tegelijkertijd is het van belang om keuzes te maken. Het toekomstperspectief beschrijft de richting (de “hoe”) en geeft op hoofdlijnen aan hoe de ontwikkeling vorm krijgt. De concrete invulling (de “wat”) wordt in een volgende fase uitgewerkt in de uitvoeringsprogramma. Dit betekent dat niet alle onderwerpen in deze fase volledig kunnen worden uitgewerkt of opgepakt.

Er zijn ook opmerkingen gemaakt over specifieke initiatieven en locaties. Deze worden in deze fase niet allemaal afzonderlijk opgenomen in het toekomstperspectief. In deze visie ligt de nadruk op het bepalen van de richting en het maken van strategische keuzes.

Ten aanzien van prioritering wordt meegegeven dat de focus moet liggen op haalbare en impactvolle acties en op het versterken van het bestaande aanbod. Deze lijn is opgenomen in de uitvoeringsagenda van het toekomstperspectief. Waarin op hoofdlijnen een prioritering is aangebracht op basis van belang en termijn. De nadere uitwerking van de fasering en uitvoering vindt plaats in het uitvoeringsprogramma.

De ontvangen opmerkingen zijn daarmee deels verwerkt in het toekomstperspectief en vormen daarnaast belangrijke input voor het uitvoeringsprogramma, waarin keuzes, prioritering en concrete acties verder worden uitgewerkt.

Beantwoording vragen

1. *Waarom wordt de leefstijlvinder opgenomen? Wat is de relatie met toerisme en recreatie?*

De leefstijlvinder wordt gebruikt als analysetool om inzicht te krijgen in de wensen en behoeften van verschillende doelgroepen (zoals rustzoekers, harmoniezoekers en plezierzoekers). Hiermee kan beter worden bepaald welk toeristisch en recreatief aanbod aansluit bij zowel inwoners als bezoekers. De Leefstijlvinder is dé segmentatietool voor de vrijetijdssector om de Nederlandse consument in te delen en wordt mogelijk gemaakt vanuit de zogenaamde Landelijke Data Alliantie (LDA), die zorgt voor een gedegen kennisbasis op het gebied van toerisme en recreatie.

De relatie met toerisme en recreatie is dat deze inzichten helpen bij het ontwikkelen van een aantrekkelijker en beter afgestemd aanbod, waardoor bezoekers langer blijven en vaker terugkomen. Ook helpt het inzicht te geven in welk aanbod het beste past bij de inwoners van Stadskanaal.

2. *Wat is de relatie tussen cijfers over drugsgebruik / Halt en toerisme?*

De cijfers over drugsgebruik en Halt worden niet direct gekoppeld aan toerisme, maar geven inzicht in de bredere leefbaarheidsopgaven binnen de gemeente. Recreatie en toerisme kunnen bijdragen aan leefbaarheid, ontmoeting en het aanbieden van zinvolle vrijetijdsbesteding, wat indirect kan helpen om sociale problematiek te verminderen.

3. *Wat wordt bedoeld met “onderwijs” in het beleid?*

Onderwijs wordt op twee plekken genoemd: allereerst in relatie tot de ontwikkeling van het Philipsterrein. Met onderwijs wordt hier vooral praktijkgericht en beroepsgericht onderwijs bedoeld dat verbonden is aan de maakindustrie en innovatieve bedrijvigheid.

Ten tweede in relatie tot het beleid van de provincie. Met de pijler onderwijs en arbeidsmarkt bedoelt de provincie Groningen het versterken van de aansluiting tussen onderwijsinstellingen, arbeidsmarkt en de vrijetijdssector. Daarbij gaat het om het opleiden en behouden van voldoende gekwalificeerd personeel, het toegankelijker maken van onderwijs via modulaire opleidingen, deeltijdopleidingen en bijscholing, en het stimuleren van jong ondernemerschap. Ook wil de provincie via een gezamenlijk expertisecentrum voor mbo, hbo en wo praktijkgericht onderzoek, monitoring en innovatie verbinden aan de ontwikkeling van de vrijetijdseconomie.

4. *Missende aandacht voor het 3 in 1 plan.*

Het 3-in-1 plan maakt geen onderdeel uit van het huidige toekomstperspectief, omdat het toekomstperspectief zich richt op de hoofdlijnen en brede ontwikkelrichting van toerisme en recreatie. Dit type concrete initiatieven kan nader worden afgewogen binnen het uitvoeringsprogramma.

Daarbij geldt als aandachtspunt dat het bevaarbaar maken of verder ontsluiten van kanalen gepaard kan gaan met aanzienlijke infrastructurele kosten (zoals bruggen en doorvaarthoogtes), waardoor de benodigde investering substantieel is en een zorgvuldige afweging vereist.

5. *Wat is de status van initiatieven (Pageplas, Ter Maarsch (de Kettingwijk))?*

Pageplas:

De kiosk bij Pageplas (Poggestee) bevindt zich momenteel in voorbereiding voor een nieuwe uitgifte via een marktuitleiding. Een eerdere poging om deze te verhuren heeft niet geleid tot gunning daarom wordt gewerkt aan een nieuwe marktuitleiding volgens het Didam-arrest.

Ter Maarsch (de Kettingwijk):

De initiatiefnemer is onverminderd bezig met een recreatieve invulling voor het gebied. Hier zijn we als gemeente nauw bij betrokken. Realiteit laat zien dat dergelijke grote ontwikkelingen niet makkelijk zijn.

6. *Waarom staan er in het Toekomstperspectief Toerisme en Recreatie nog geen concrete acties? Wat is de basis op orde en wat betekent een aantrekkelijke leefomgeving?*

Het toekomstperspectief is een visiedocument waarin de koers en prioriteiten voor toerisme en recreatie worden bepaald. In deze fase gaat het vooral om het vaststellen van richting en ambities. We hebben dit al in eerste acties uitgewerkt, die de verdere richting concretiseren. Per actie zal een verdere concretisering volgen in een uitvoeringsprogramma. Hierin wordt de visie vertaald naar praktische stappen, planning en prioritering van deze concrete acties.

7. *Wat is het toeristisch profiel? En waarom staat het profiel niet in het Toekomstperspectief Toerisme en Recreatie?*

Het toeristisch profiel is het herkenbare verhaal en de identiteit van Stadskanaal als bestemming, gebaseerd op kenmerken zoals het kanaal, het industrieel erfgoed en de veenkoloniale geschiedenis.

In het toekomstperspectief is expliciet opgenomen dat het ontwikkelen van een duidelijk en gedragen toeristisch profiel één van de speerpunten is. Daarmee wordt het belang en de richting vastgesteld. Het profiel vormt de basis voor keuzes in ontwikkeling, marketing en positionering van de gemeente. De concrete uitwerking van dit profiel, hoe dit er precies uit ziet en wordt toegepast, volgt in de volgende fase. Dit wordt nader uitgewerkt en vastgesteld in het uitvoeringsprogramma.

8. *Hoe werkt een aanspreekpunt binnen de gemeente zonder toeristisch profiel? Kan je zonder een toeristisch profiel wel een aanspreekpunt inrichten? Kan je de inwoner of initiatiefnemer dan wel goed genoeg informeren?*

We hebben momenteel een aanspreekpunt in de vorm van een (tijdelijke) collega vrijetijdseconomie. In dit toekomstperspectief is opgenomen om dit te bestendigen. Ook zonder profiel is het van belang om een aanspreekpunt te hebben, om zo alle vragen te kunnen afwegen. Dit kan ook bijdragen aan het creëren van een toeristisch profiel.

9. *Hoe wordt marketing in de toekomst verbeterd?*

Op korte termijn wordt ingezet op het voortzetten van de samenwerking met ZO Groningen, waarbij afspraken worden gemaakt over de rol van Stadskanaal in de promotie van de regio.

Zodra het toeristisch profiel is ontwikkeld en vastgesteld, is dit ook een belangrijke basis voor de afspraken die we met ZO Groningen kunnen maken. Ook deze organisatie heeft aangegeven dat een helder profiel hen zal helpen om de gemeente Stadskanaal sterker neer te zetten.

Tot slot is een geslaagde regiomarketing ook afhankelijk van voldoende aanbod; aanbodontwikkeling is dus ook van belang.

10. *Wat is er gebeurd met het geld uit de strategische visie vrijetijdseconomie Oost-Groningen?*

Het geld waar u naar verwijst is niet beschikbaar gesteld aan de gemeente Stadskanaal, maar aan stichting ZO Groningen. Deze organisatie verzorgt voor de Oost-Groninger gemeenten de marketing en promotie. Eventuele specifieke campagnes dienen we separaat af te nemen. Belangrijk om te vermelden is dat Zo Groningen, onder de paraplu van Groning & Partners valt (voorheen Marketing Groningen).

De Strategische Visie Vrijetijdseconomie Oost-Groningen richt zich met name op de samenwerking tussen de gemeenten. Het voorliggende toekomstperspectief is gericht specifiek op de lokale koers van Stadskanaal, dit in lijn met de andere gemeenten die dit al op orde hebben (basis op orde).

11. *Waar wordt €43.000 per jaar voor gebruikt?*

De structurele middelen van €43.000 per jaar worden ingezet voor de gefaseerde uitvoering van de speerpunten uit het toekomstperspectief. Dit betreft met name:

- Samenwerking binnen de Veenkoloniën en met Westerwolde
- Het organiseren van sessies met ondernemers
- Het versterken van de programmering van evenementen
- Het verbeteren van bestaande wandel- en fietsroutes

Belangrijk is dat deze middelen uitsluitend betrekking hebben op de uitvoering van kleinschalige en structurele acties. Grootschalige infrastructurele ingrepen, zoals herinrichting van het kanaalgebied, aanleg van nieuwe routes of gebiedsontwikkelingen, maken geen onderdeel uit van deze raming. Ook het opstellen van ontwikkelkaders valt hier niet onder. Voor dergelijke ontwikkelingen geldt dat deze eerst nader worden uitgewerkt, waarna separate besluitvorming en financiering via de reguliere P&C-cyclus plaatsvindt.

Daarnaast zijn er reeds bestaande bijdragen op het gebied van toerisme en recreatie die in de begroting zijn opgenomen. Dit betreft:

- Stichting ZO Groningen: €42.899,00
- Stichting Routebureau Groningen: €6.659,86
- Stichting Wandelen in Westerwolde: €3.500,00

Deze bijdragen staan los van het hierboven genoemde budget en maken onderdeel uit van bestaande afspraken en samenwerking binnen de regio.

12. Waar wordt extra capaciteit op ingezet en hoeveel capaciteit is dat?

De extra capaciteit moet worden ingezet op een combinatiefunctie binnen evenementen en vrijetijdseconomie. Deze capaciteit richt zich op beleidsontwikkeling, regionale samenwerking en het fungeren als aanspreekpunt voor ondernemers en initiatiefnemers. Het gaat hierbij om 1 fte.

13. Kan gewerkt worden met meerjarige vergunningen voor jaarlijks terugkerende evenementen?

Er worden geen meerjarige vergunningen verleend. Elk evenement wordt jaarlijks opnieuw beoordeeld, zodat actuele risico's, omstandigheden en maatregelen zorgvuldig kunnen worden afgewogen. Vanzelfsprekend zullen we het ondernemers zo eenvoudig mogelijk proberen te maken. Ze kunnen de eerder ingediende stukken hergebruiken.

14. Welke mogelijkheden ziet het college om het aantal overnachtingen te vergroten en welke belemmeringen ervaren ondernemers daarin?

Het college ziet kansen om het aantal overnachtingen te vergroten door het aanbod van verblijfsrecreatie te versterken en beter aan te laten sluiten op de vraag.

Ondernemers geven aan meerdere belemmeringen te ervaren, die onder meer ook in de SWOT-analyse naar voren komen en een plek krijgen in de speerpunten: in algehele zin vragen zij om de aantrekkingskracht van de gemeente te vergroten (meer aanbod, meer beleving, een duidelijker profiel). Ook spelen factoren zoals regelgeving, investeringsrisico's en beperkte samenwerking een rol.

Deze knelpunten en kansen worden meegenomen in het uitvoeringsprogramma, onder andere via het opstellen van een ontwikkelkader voor verblijfsrecreatie en dagrecreatie, waarin duidelijkheid wordt gegeven over wat, waar en onder welke voorwaarden mogelijk is.

15. Op welke manier worden ambities gerealiseerd gezien het beperkte budget en welke keuzes worden gemaakt?

Zie vraag 11.

16. Hoe gaat de gemeente de regierol richting ondernemers en initiatiefnemers invullen?

De gemeente vult de regierol in door een zichtbare faciliterende rol te nemen richting ondernemers en initiatiefnemers. Dit betekent dat de gemeente ondersteunt bij initiatieven, partijen met elkaar verbindt en zorgt voor duidelijke kaders.

Via het aanspreekpunt binnen de gemeente wordt regie gevoerd op de uitvoering en worden initiatieven begeleid van idee tot realisatie. Daarnaast wordt samenwerking gestimuleerd door het organiseren van een netwerkoeverleg, waarbij één keer per kwartaal recreatieve ondernemers, culturele instellingen en evenementenorganisaties samenkomen om afstemming en samenwerking te versterken.

17. Hoe wordt regionale samenwerking ingevuld?

De samenwerking met omliggende gemeenten vindt op dit moment al plaats, onder andere binnen regionale verbanden en via provinciale overleggen.

De verdere en meer concrete invulling van deze samenwerking wordt uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma. In deze fase wordt bepaald hoe de samenwerking wordt versterkt en vormgegeven in gezamenlijke acties en projecten.

18. Is het wenselijk om grootschalige recreatie op voorhand uit te sluiten? Kunnen we niet gaan kijken naar de kansen die er nu zijn?

In de Omgevingsvisie is gekozen om grootschalige recreatie uit te sluiten. Dit vormt het uitgangspunt voor het voorliggende toekomstperspectief.

Tegelijkertijd wordt in het uitvoeringsprogramma, via het opstellen van een ontwikkelkader voor verblijfsrecreatie en dagrecreatie, nader bekeken welke ontwikkelingen wenselijk zijn en mogelijk gemaakt zouden moeten worden onder welke voorwaarden. Daarbij kan een integrale afweging en wellicht heroverweging gemaakt worden over wat wel of niet wenselijk is en of er al dan niet ruimte gemaakt zou kunnen worden voor grootschaligere ontwikkelingen.

19. Hoe wordt samenwerking met omliggende gemeenten vormgegeven?

Zie vraag 17.

20. Wat gaan we als eerste uitvoeren en hoe worden prioriteiten bepaald?

De prioritering en fasering van de acties zijn op hoofdlijnen opgenomen in de uitvoeringsagenda, waarbij onderscheid is gemaakt naar belang en termijn. De nadere uitwerking van welke acties als eerste worden uitgevoerd en hoe deze concreet worden opgepakt, wordt verder uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma.

21. Moeten we kiezen voor enkele grote projecten in plaats van veel kleine initiatieven?

Er zit een sterke samenhang in de voorgestelde acties. Omdat Stadskanaal nog echt een bestemming is die zicht nog in de eerste fase van bestemmingsontwikkeling bevindt, is het nodig om aan meerdere 'knoppen te draaien'. Eén of enkele grotere projecten zullen niet succesvol zijn zonder dat aan het totale pakket is gewerkt; er moet een vliegwiel worden opgestart waar eerst echt aan de basis gewerkt zal moeten worden.

Tegelijkertijd sluit dit grotere projecten op de langere termijn niet uit. Voor dergelijke ontwikkelingen is echter een nadere uitwerking en separate besluitvorming nodig, onder andere vanwege de schaal en de benodigde investeringen.

In het uitvoeringsprogramma wordt per actie en fase gezien waar de grootste impact kan worden gerealiseerd en hoe de juiste balans wordt gevonden tussen kleinere initiatieven en eventuele grotere ontwikkelingen.

22. Gaat de gemeente actiever optreden tegen leegstand in het centrum?

Leegstand heeft de aandacht en wordt meegenomen in de gebiedsplannen binnen het Masterplan Regiocentra. De overheid heeft instrumenten om gedeeltelijk hier invloed op te kunnen uitoefenen. We spreken ook over consumentengedrag, iets wat wij als lokale overheid moeilijk kunnen beïnvloeden.

23. Is het college bereid kansen te benutten door projecten waar mogelijk gezamenlijk op te pakken?

Ja, het college is voornemens om, waar kansen zich voordoen, projecten zoveel mogelijk in samenhang en gezamenlijkheid op te pakken.

24. Is de hoeveelheid acties op korte termijn realistisch gezien de capaciteit?

De hoeveelheid acties op korte termijn wordt als realistisch ingeschat. Een groot deel van deze acties wordt al opgepakt of sluit aan bij bestaande werkzaamheden. Er is in de toekomst wel extra formatie nodig om alle acties uit te voeren. Zie hiervoor ook de tekst in het raadsvoorstel.

25. Hoe verhoudt criminaliteit zich tot toerismebeleid en kan recreatiebeleid bijdragen aan vermindering van drugsproblematiek?

Zie antwoord op vraag 2.